

ÅRS-
RE-
DO-
VIS-
NING

Vårdförbundets
årsredovisning
2017

Årsredovisning för

Vårdförbundet

802001-5239

Räkenskapsåret

2017-01-01 - 2017-12-31

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Styrelsen för Vårdförbundet, organisationsnummer 802001-5239, får härmed avge rapport för år 2017.

Ändamål och vision

Vårdförbundet är ett yrkesförbund som tillvaratar medlemmarnas fackliga intressen och utvecklingen av professionerna. Vårdförbundet organiserar legitimerade barnmorskor, biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och sjuksköterskor samt studenter inom respektive utbildning.

Organisation och verksamhet utgår från Vårdförbundets stadgar. Vårdförbundets ändamål är att:

- utveckla och stärka yrket samt främja den enskilde individens utveckling i sin yrkesroll
- förbättra individens och kollektivets villkor och förutsättningar för yrket och möjligheter till utveckling i arbetslivet
- påverka utvecklingen av hälso- och sjukvården på arbetsplatsen, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt
- påverka utvecklingen i samhällsfrågor

Visionen anger riktningen och ligger till grund för det politiska arbetet. Vårdförbundets kongress fattade år 2008 beslut om 'Vision 2018 för hälsa och helhet'. Inför kongressen år 2014 gjordes en avstämning av hur långt har arbetet kommit, hur omvärlden har förändrats och inom vilka områden utvecklingen gått långsammast. Inom många områden har utvecklingen gått i rätt riktning och vi närmar oss visionen. Under år 2017 har ett brett visionsarbete pågått inför beslut om vision år 2018.

Medlemmar och organisation

Vårdförbundet har 114 384 medlemmar organiserade, varav 91 312 är yrkesverksamma och 10 640 studerandemedlemmar. Motsvarade antal år 2016 var 91 109 respektive 11 025.

Vårdförbundet är en juridisk person. Förbundsstyrelsen leder, styr och ansvarar för Vårdförbundets verksamhet i överensstämmelse med stadgar, grundläggande värderingar och kongressbeslut. Sineva Ribeiro är förbundsordförande och Anders Printz är kanslichef. Kansliet är organiserat i lokala och nationella enheter. Det finns 21 lokalavdelningar med lokala avdelningsstyrelser. Viss riksomfattande verksamhet är organiserad i riksklubbar där lokal avdelning är värdavdelning. Vårdförbundet har 5 104 förtroendevalda och 195 anställda. Vårdförbundet är medlem i TCO.

Det högsta beslutade organet är kongressen. För att samla organisationen och ge Vårdförbundet optimala förutsättningar för en fortsatt utveckling mot ett förbund, enades kongressen 2014 om bärande principer för organisationen. De bärande principerna är:

- I Vårdförbundet är medlemsviljan i fokus
- Medlem väljer förtroendevald i Vårdförbundet
- Förtroendevald i Vårdförbundet är certifierad
- Vårdförbundet har avtalsråd
- Vårdförbundet är en juridisk person

Kvalitetskriterier

För att stärka medlemsperspektivet i organisationen fattade kongressen 2011 beslut om 13 kvalitetskriterier för Vårdförbundet, uppdelade i perspektiven medlemsstöd, kollegial mötesplats, demokrati och påverkan. Kvalitetskriterierna gäller för hela förbundet och är de värden som Vårdförbundet ska leva upp till i alla möten med medlem.

Prioriterade arbetsområden

Kongressen år 2014 beslutade om prioriterade arbetsområden för kongressperioden. Dessa är:

Alla människor har rätt till hälsa och helhet

Därför prioriterar vi att utveckla vården och göra den säker. Därför prioriterar vi att arbeta för personcentrerad vård.

Förutsättningen för vår insats är ett hållbart yrkesliv
Därför prioriterar vi att arbeta för en bättre arbetsmiljö med hälsosamma arbetstider.

Vår kunskap är fel värderad
Därför prioriterar vi att arbeta för högre löner och bättre karriärmöjligheter.

Inriktningsmål och verksamhetsstyrning

Inriktningsmålen i verksamhetsplanen för 2017 var Hälsa och helhet, hållbart yrkesliv, rätt värderad kunskap, medlemsutveckling och verksamhetsstöd. För år 2017 beslutade förbundsstyrelsen om gemensamma operativa mål utifrån inriktningsmålen, ett fåtal gemensamma aktiviteter och budget. Avdelningar och enheter har formulerat egna aktiviteter, som ska bidra till att de operativa målsättningarna uppfylls. Uppföljning av verksamhetsplanens genomförande och det ekonomiska utfallet har gjorts per tertial.

Väsentliga händelser under året

Vårdens utveckling och medlemmars villkor

Vårdförbundet påverkar vårdens utveckling och medlemmarnas villkor. Det görs i samverkan genom remissarbete, utredningar, genom deltagande i arbetsgrupper, i projekt och inte minst vid förhandling av löner, anställningsvillkor och arbetsmiljöarbete. En levande diskussion om hälso- och sjukvården samt vårdens innehåll och villkor är en positiv kraft för utveckling och nya idéer. Genom konstruktiv kritik öppnar Vårdförbundet för samtal om en bättre och säkrare vård samt för bättre villkor för medlemmar.

Personcentrerad vård och jämlik hälsa - Vårdförbundets idé om vården

Det finns ett stort intresse för omställning till en personcentrerad vård i hela landet. Det är en omställning som till stor del drivs av Vårdförbundets medlemmar. Vårdförbundets lokala avdelningar jobbar aktivt med att sprida kunskapen om personcentrerad vård till medlemmar, förtroendevalda och beslutsfattare. Vårdförbundet har varit initiativtagare till att skapa flera mötesforum för att sprida kunskap och visa goda exempel från verksamheter som redan startat arbetet. Bland annat har ett seminarium om en sammanhållen nära vård anordnats i Umeå. Seminariet som innehöll föreläsningar och panelsamtal var välbesökt, ca 150 personer deltog. Det var beslutsfattare, andra vårdaktörer, medlemmar och förtroendevalda från de fyra länen i norra Sverige. Flera landsting och regioner har redan beslutat att ställa om till personcentrerad vård och några av dem vill driva utvecklingsarbetet tillsammans med Vårdförbundet. En tydlig framgång är att SKL fattat ett inriktningsbeslut om att arbeta för en personcentrerad vård. Studiecirkelarna som förbundet lanserade 2016 är mycket efterfrågade och har fått stor spridning både på arbetsplatser och i vissa ledningsgrupper.

Vår idé om vårdens styrning visar på en tydlig riktning mot personcentrering och jämlik hälsa. Den av regeringen tillsatta Tillitsdelegationen har visat stort intresse för våra krav på att vården ska styras utifrån en helhetssyn, att personen ska sättas före organisationen, att olika kompetenser ska tas tillvara genom teamarbete och att uppföljningen ska ske i dialog mellan olika aktörer.

Vårdförbundet bjöd i januari in beslutsfattare inom vården till ett frukostsamtal om vårdens styrning. Bl.a. deltog civilminister Ardalan Shekarabi deltog i samtalen om hur den svenska vården kan styra mot en jämlik hälsa i befolkningen. Vårdförbundets idé om vårdens styrning var underlag för en öppen dialog om vilka förändringar som behövs ur ett styrningsperspektiv.

Idé om hälsosam vårdmiljö

Vårdförbundet arbetar både lokalt och nationellt för att våra medlemmars kunskap ska användas för att ge en god och säker vård. Ett exempel på Vårdförbundets arbete för en säker vård är medverkan i Samverkan för Säker Vård. Syftet är att ta nationella initiativ för säkrare hälso- och sjukvård.

För att kunna bidra till en säker vård behöver medlemmarna en bra arbetsmiljö. I Vårdförbundets idé om en hälsosam Vårdmiljö understryks samverkan som ett viktigt verktyg för att nå detta. Därför arbetar förbundet med att genom dialog och samarbete på arbetsplatsen skapa en god säkerhetskultur, att vila och återhämtning är avgörande för medlemmarnas hälsa och ska vara självklart för alla och att det ska finnas rutiner och arbetssätt som förebygger ohälsosam stress. Vi arbetar också för att alla chefer ska ha ett rimligt antal medarbetare och att ledning och chefer ska ha ett hälsofrämjande arbetssätt.

Det finns ett flertal goda exempel där arbetet gett resultat. Samtidigt finns det även rapporter som visar

på underbemanning och undermålig vårdmiljö på medlemmars arbetsplatser. Vårdförbundets medlemmar och skyddsombud har protesterat bl.a. mot den ohållbara situationen för både patientsäkerheten och arbetsmiljön i Västra Götaland med bl.a. anmälningar till Arbetsmiljöverket. Många av Vårdförbundets medlemmar har varit engagerade. Förtroendevalda har deltagit bl.a. i SVT:s Gomorron Sverige och i SVT Opinion Live medverkade Sineva Ribeiro i debatter kring köerna på akuten.

Den medierapportering om hot och trakasserier mot personal inom sjukvården som skett under året har ökat fokus på frågan om säker arbetsmiljö för vårdpersonal. Vårdförbundet har fört dialog med tidigare inrikesminister Anders Ygeman och bidragit till regeringens blåljusutredning, om straffrättsligt skydd för blåljuspersonal och andra samhällsnyttiga funktioner. Vårdförbundet har framfört krav på att arbetsgivare ska visa nolltolerans mot hot och våld mot vårdpersonal, arbetsgivare ska arbeta förebyggande med riskanalys och säkerhetsplanering, arbetsgivare ska ta ansvar för rapportering och anmälningar, arbetsgivare ska säkra att vårdpersonal inte arbetar ensamma i risksituationer, samhällets parter måste lära av utvecklingsprojekten, straffen måste skärpas och polisiära resurser ökas.

Lön

Lönen är en av de viktigaste frågorna för att säkra kompetensförsörjningen. Vårdförbundet arbetar aktivt med löne- och villkorsfrågorna. Utifrån en enkät som skickades ut till samtliga medlemmar sammanställdes och publicerades i februari en folder med lönestatistik uppdelat bl.a. på yrke och sektor. I foldern som skickades till samtliga medlemmar gavs även rådgivning kring medlemmens lönesamtal.

Den typ av löneavtal Vårdförbundet tecknar möjliggör löneutveckling över märket. Även bristen på Vårdförbundets fyra professioner bidrar till en god löneutveckling för medlemmar. Löneutvecklingen för riket år 2016 visar att medlemmar inom kommun och landsting har en nominell ökning på 3,7 procent, de privata 3,6 procent och medlemmar anställda i staten 2,7 procent. Det så kallade märket för industrisektorn var 2,2 procent. Löneutveckling per yrkeskategori visar att biomedicinska analytiker i Värmland har fått störst ökning med 4,2 procent, i Södermanlands läns landsting har barnmorskor fått en ökning med 7,7 procent, sjuksköterskor 8,0 procent och röntgensjuksköterskor 9,2 procent.

Det har även gjort särskilda satsningar bl.a. för erfarna sjuksköterskor i Södermanlands läns landsting med oregelbundna arbetstider för att öka lönespridningen och premiera erfarenhet. Ett massivt påverkansarbete i region Jönköpings län har lett till att särskilda pengar för löneöversyn riktat till barnmorskor och sjuksköterskor är budgeterat. Även i Landstinget Blekinge har flerårigt opinionsarbete av Vårdförbundet lett till att arbetsgivaren gör struktursatsningar på bland annat barnmorskor.

Akademisk specialisttjänstgöring

Akademisk specialisttjänstgöring (AST) är Vårdförbundets modell gällande utbildningsanställning som innefattar såväl ett innehåll som ett krav på vilka anställningsvillkor som måste vara uppfyllda för att leva upp till modellen. Andelen och antalet specialistutbildade sjuksköterskor i den svenska vården är viktig både för professionens utveckling och vårdens kvalitet. AST förbättrar villkoren och möjliggör för flera av Vårdförbundets medlemmar att utbilda sig till specialistsjuksköterska. Liknade modell finns även för biomedicinska analytiker.

Förtroendevalda och medarbetare i Vårdförbundet arbetar hårt för att påverka arbetsgivare att införa AST i hela landet. Vårdförbundet diskuterar AST med ministrar, riksdagspolitiker, politiker och tjänstemän inom Sveriges Kommuner och Landsting, tjänstemän på olika myndigheter och inom utbildningsområdet. Inom ramen för HÖK16 finns ett samsynsdokument där parterna är överens om att utbildningssatsningen sker inom ramen för en tillsvidareanställning som sjuksköterska och att utbildningen sker under den pågående anställningen. I HÖK 16 finns även ett partssamarbete som särskilt ska fokusera på biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och barnmorskor. Partssamarbetet med att stödja det lokala arbetet med utbildningssatsningar har startats upp under 2017. Vårdförbundet har haft yrkande om AST i samtliga centrala förhandlingar.

Nu finns AST med kollektivavtal i åtta landsting, femton kommuner samt med en privat arbetsgivare. Dessutom har åtta landsting och sex kommuner utbildningsanställningar som liknar AST men utan kollektivavtal. Många arbetsgivare delar Vårdförbundets bild att det behövs bra villkor för att fler ska få möjlighet att specialisera sig och är intresserade av att hitta en långsiktig och hållbar lösning.

Avtalsförhandlingar

Ett centralt avtal med Almega Vårdföretagarna har slutits för Vårdförbundets medlemmar i privat ambulans. Avtalet ger bl.a. förkortningar av arbetstiden i nivå med de som är förhandlade för landstingsdriven ambulanssjukvård. Avtalet är avgörande för att få en modern ambulanssjukvård som är både patientsäker, trafiksäker och ger hälsosamma arbetstider. Avtalet ger ett normerande tak för hur mycket man ska arbeta under dygnets alla timmar.

Ytterligare en framgång i förhandlingarna var att det nu finns regleringar kring utbildningsanställningar enligt Vårdförbundets modell, Akademisk specialisttjänstgöring AST, i ett centralt kollektivavtal. Det ger fler sjuksköterskor möjlighet att specialistutbilda sig med bibehållen lön inom ramen för anställning och kollektivavtal, och är en förutsättning för att kunna rekrytera och behålla rätt kompetens i vården. Avtalet ger även höjda OB-tillägg och krav på individuella kompetensutvecklingsplaner. Avtalet gäller från den 1 juli 2017, men olika avtalsdelar börjar gälla vid olika tidpunkter. Inom ramen för arbetet med friskare arbetsplatser har Vårdförbundet tecknat ett nytt och förbättrat avtal om samverkan och arbetsmiljö med SKL som ersätter FAS 05. Avtalet kommer att lanseras våren 2018.

En bilaga till HÖK 16, som tecknades 2016, har gemensamt tagits fram av parterna och den utgår från aktuell forskning kring hälsosam arbetstidsförläggning och nattarbete. Bilagan Centrala parter syn på en väl fungerande arbetstidsförläggning blev färdigställd december 2017 och dess syfte är att stödja det lokala arbetet med en väl fungerande och hälsosam arbetstidsförläggning.

Centrala tvister

Vårdförbundet tillvaratar medlemmarnas rättigheter genom arbetsrättslig rådgivning till förtroendevalda och medlemmar och genom att driva tvister och mål i domstol.

Under 2017 har flertal centrala tvister drivits. Dessa har bl.a. handlat om rätten till 4 veckors sammanhängande semester, återtagande av beviljad respektive påbörjad semester, avsked utan rättslig grund, uppsägningar utan saklig grund, avstängning utan lön, lönefordringar m.m. Flertalet av dessa har lett till gynnsamma resultat i form av ekonomisk ersättning till medlemmar.

Under 2017 har Vårdförbundet drivit tre mål i Arbetsdomstolen. Dessa har handlat om brott mot personuppgiftslagen, uppsägning p.g.a. arbetsbrist samt återtagande av beviljad men inte påbörjad semester. Överenskommelser träffades i målen rörande personuppgiftslagen samt i målet rörande uppsägning p.g.a. arbetsbrist. Målet rörande återtagen semester avgjordes genom dom där arbetsdomstolen kom fram till att arbetsgivaren hade fog för att återkalla semestern.

Det politiska påverkansarbetet

Det politiska påverkansarbetet genomförs genom arbete både nationellt och på lokalavdelningarna med pressmeddelanden, debattartiklar i lokal, regional och nationell press, släpp av rapporter i vissa sakfrågor, publicering av nyhetsbrev och ett flertal presskontakter. Vårdförbundet har en fortsatt stark närvaro i media och samhällsdebatten. Enligt externa källor har över 333 miljoner möjliga läsare, lyssnare och tittare kunnat nås av budskapen i nära 6 000 artiklar. Fokus i det politiska påverkansarbetet har liksom tidigare varit på yrkesfrågor, professionsutveckling med betald specialistutbildning (AST) och vårdens organisation och utveckling.

Almedalsveckan 2017 betraktades av många som starten på valrörelsen 2018 och syftet med Vårdförbundets medverkan var att inleda ett opinionsbildande arbete främst gällande personcentrerad nära vård och hur vi uppnår jämställda löner på arbetsmarknaden. Vårdförbundet deltog vid 37 evenemang i det officiella programmet samt vid informella möten med alla riksdagspartier, utom SD, och en rad opinionsbildare med inflytande i de aktuella huvudfrågorna. På Vårdförbundets seminarium Framtidens vård- Vem visar vägen? samtalade ledande beslutsfattare och vårdexperter om vårdens viktigaste framtidsfråga, hur den vård som bedrivs närmast befolkningen ska utvecklas och förstärkas. Vårdförbundet presenterade där lösningar om en personcentrerad och sammanhållen nära vård som bidrar till jämlik hälsa.

Ett seminarium anordnades om jämställd lönebildning där samtal fördes om löneskillnader och om industrins märkessättande roll bidrar till att permanenta skillnaderna. Vårdförbundet arrangerade även Almedalens hälso- och sjukvårds mingel där tidigare Vårdförbundspristagare berättade om omställningen till ett personcentrerat arbetssätt. Vårdförbundet stärkte sin roll som en aktör som utvecklar vården och skapade även viktiga relationer för påverkansarbetet. Även i år var hälso- och sjukvårdsfrågorna i centrum, störst uppmärksamhet fick framtidens nära vård, vårdens styrning och ledning samt eHälsa frågorna. Delar av förbundsstyrelsen fanns på plats och bidrog i det opinionsbildande arbetet.

Medlemsutveckling

Vårdförbundets medlemsantal har legat tämligen konstant sedan 2012 medan antal sysselsatta inom de fyra professionerna har ökat under perioden. För att fortsätta att vara en stark organisation har medlemsutveckling och medlemsrekrytering varit ett fokusområde under året. Förtroendevalda och medarbetare har aktivt arbetat med rekrytering, analyser och insatser har gjorts för att minska utträden och medlemskapets värde har kommunicerats anpassat till olika målgrupper. Vid planering av aktiviteter finns nu ett rekryterande förhållningssätt, där medlemmarnas behov står i centrum. Arbetet har gett resultat och antalet medlemmar har under året ökat i antal och antalet utträden minskat.

Chefssatsning och ledarprogrammet

Vårdförbundets chefssatsning för att öka värdet i medlemskapet för chefer och ledare visar sig vara framgångsrikt och antalet medlemmar ökar. Chefsteamet erbjuder stöd till medlemmar som är chefer och ledare i såväl villkorsfrågor som i vårdens chef- och ledarskap, att stödja förtroendevalda och medarbetare i chefs- och ledarskapsfrågor samt vara motor i arbetet med medlemsrekrytering. Ett 50-tal medlemmar har deltagit i coachning. För kunskapspåfyllning och nätverkande erbjuds exempelvis utbildningar med fokus på vårdchefens speciella utmaningar samt lokala och nationella träffar. Vårdförbundets ledarprogram Att vara chef i framtidens vård - med sikte mot ett personcentrerat paradigm" är unikt i Sverige och möjliggör för chefer inom våra yrken att arbeta för ett personcentrerat förhållningssätt i vården. 40 medlemmar har deltagit under året. Vårdförbundet organiserar även medlemmar som är företagare utifrån deras yrkeskunskap, behov och engagemang.

Framtidens fackliga ledare

Under 2016 påbörjades en ny utbildning som vänder sig till förtroendevalda idag och i framtiden. Denna utbildning har även genomförts 2017 och 25 deltagare har påbörjat utbildningen under året. Syftet med utbildningen är att identifiera och bidra till utvecklingen av Vårdförbundets framtida fackliga ledare. Inom ramen för utbildningen sker utveckling och fördjupade samtal inom tre områden: Vi -Vårdförbundet, vår idé och vilja, Jag - utveckling inom idéburet ledarskap, förändringsprocesser och kommunikation samt Sammanhang - Vårdförbundet i omvärlden. Utvärderingen visar att samtliga deltagare haft användning av de kunskaper och erfarenheter de fått och att de rekommenderar andra förtroendevalda att gå programmet.

Certifierad utbildning för förtroendevalda

Under 2017 har den certifierade grundutbildningen för Vårdförbundets förtroendevalda som är gemensam över landet genomförts vid 49 tillfällen. Totalt har ca 890 nya förtroendevalda genomgått utbildningen. Utbildningen är ett viktigt medel för att skapa förutsättningar för förtroendevalda att utföra sitt uppdrag, ge ett bra medlemsstöd, utveckla verksamheten och öka kraften i Vårdförbundet. Utbildningen utvärderas kontinuerligt med bra gensvar. Utöver grundutbildningen finns det möjlighet till kunskapspåfyllnad genom temadagar som genomförs på de lokala avdelningarna utifrån ett gemensamt material. Förtroendevalda har även tillgång till webbutbildningar..

Utbildning av avdelningsstyrelser

Vårdförbundet har tillsammans med Sensus utvecklat en två dagar lång introduktionsutbildning för nyvalda avdelningsstyrelser. Satsningen har skett på uppdrag av förbundsstyrelsen med bakgrund att 2017 var första gången som alla 21 avdelningsstyrelser valdes samtidigt och för en mandatperiod på fyra år. Utbildningarna berör tre huvudsakliga områden, Styrelsens uppdrag, ansvar och arbete - att vara en styrelse som leder, Grundläggande orientering i Vårdförbundets idé och vilja samt, stödja den gruppprocess som skapar en dynamisk styrelse.

Firande av de fyra professionernas yrkesdagar, skyddsombudens och studenternas dagar

Under året har de internationella yrkesdagarna firats och uppmärksammats bl.a. med föreläsningar. Även skyddsombudens dag har firats. Skyddsombuden har en viktig uppgift då de företräder sina kollegor i arbetsmiljöfrågor och ser till att arbetsgivaren uppfyller sitt ansvar enligt arbetsmiljölagstiftningen.

För första gången har Vårdförbundet students dag firats. Dagen firades för att uppmärksamma professionerna och studenternas möjlighet att påverka framtidens hälso- och sjukvård.

Vårdförbundet 40 år

År 1977 bildades Vårdförbundet och 40-årsjubileet har uppmärksammats bl.a. genom att tre filmer som följer medlemmar i våra fyra yrkesgrupper med temat Vi är vården spelats in. Det är en 1-minuters, en 8-minuters och en 20-minuters film som publicerats och den längre visar

Vårdförbundets utveckling och historia under 40 år. Jubileet har även uppmärksammats i sociala medier, på avdelningar och på kansliet.

Professionssammanslutningar och yrkesorganisationer

De professionella sammanslutningarna verkar för att utveckla yrkesgruppens kunskapsområde genom att främja forskning, utveckling och utbildning inom hälso- och sjukvården. Vårdförbundet samarbetar med de fyra professionella sammanslutningarna. Svensk sjuksköterskeförening (SSF), Institutet för biomedicinsk laboratorievetenskap (IBL) och Svensk förening för röntgensjuksköterskor (SFR) och Svenska barnmorskeförbundet, (SBF). Med dessa finns samarbetsavtal där organisationernas samarbete och gemensamma möten beskrivs.

Vårdförbundet och SSF samarbetar i gemensamma strategiska frågor. Viktiga frågor har bl.a. varit e-hälso- och specialistutbildningsfrågor. Gemensamt utges tidskriften Nordic Journal of Nursing research (NJNR) fyra gånger per år. Vårdförbundet och IBL samarbetar också i gemensamma strategiska frågor exempelvis gällande specialistutbildning för biomedicinska analytiker.

Det finns ett nära samarbete med SFR. De viktigaste frågorna har varit karriärmöjligheter, kompetens och specialistutbildning samt Röntgen veckan. Röntgenveckan med temat Integrerad diagnostik anordnades och genomfördes gemensamt med aktiviteter och seminarier i syfte att ge medlemmar verktyg och inspiration i yrket.

Vårdförbundet och SBF möts två gånger per år för att diskutera samarbetsfrågor.

Professionsutveckling internationellt

Varje profession har sina organisationer på nordisk, europeisk och global nivå, där Vårdförbundet t ex kan arbeta direkt med EU-initiativ eller globala standarder för yrket. I vissa organisationer är Vårdförbundet fullvärdig medlem, i andra samarbetar vi med de svenska professionssammanslutningar som är med.

Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro har varit styrelseledamot i den europeiska sjuksköterskeorganisationen EFN:s styrelse. Inom det nordiska samarbetet för sjuksköterskor SSN och EFN har utbildning, patientsäkerhet, villkorsfrågor och framtidsfrågor diskuterats med utgångspunkt från Vårdförbundets politik om personcentrerad vård. I dessa internationella organ har vi ett nära samarbete med Svensk sjuksköterskeförening.

I maj genomförde ICN, International Council of Nurses, sin kongress i Barcelona. Denna internationella kongress hålls vartannat år och 2017 samlades ca 8100 sjuksköterskor från hela världen. Kongressen hölls under rubriken Nurses at the forefront transforming care. Vårdförbundet höll bl.a. ett seminarium om förbundets chefs utsättning under rubriken Att vara chef i framtidens vård - Ledarprogram med sikte mot ett personcentrerat paradig.

Under 2017 har samarbetet med globala organisationen International federation of biomedical laboratory science, IFBLS och WHO utvecklats. De arrangerar vartannat år en global kongress där biomedicinska analytiker träffas för att ta del av forskning och utveckling. I april deltog Vårdförbundet på International Forum on Quality and Safety in Healthcare, en av världens största kvalitetskonferenser om hälso- och sjukvård.

Röntgensjuksköterskor har egna nätverk på internationell nivå, Europeisk samverkan för röntgensjuksköterskor, EFRS. Under året har en kongress genomförts i Madrid.

Global samverkan och solidaritet

Vårdförbundet stödjer samarbetsprojekt i flera låginkomstländer i södra Afrika och i Palestina. Det handlar t ex om organisations- och ledarskapsutveckling, uppbyggnad av hälsomottagningar och utbildning av flickor. Verksamheten är delfinansierad av Sida via Union to Union.

Förbundsstyrelsen har fattat beslut om att fortsätta projekten i både Palestina och Lesotho under en femårsperiod. I Palestina stödjer Vårdförbundet ett organisationsutvecklingsprojekt. Målsättningen under kommande projektperiod är att Palestinian National Nurses Association (PNNA) ägarskap för projektet ska öka.

I november besökte Vårdförbundet Lesotho för att närvara vid Wellnescenters 10 års jubileum. Wellnescenter är en vårdcentral som riktar sig till sjukvårdspersonal som har blivit hiv-smittade och/eller drabbats av tuberkulos. I samband med jubileet utvärderades och reviderades projektet.

På PSI:s konferens i oktober, där fackliga frågor ur ett jämställdhetsperspektiv diskuterades, deltog representanter från Vårdförbundet. Vårdförbundet bidrar även ekonomiskt vid humanitära katastrofer, 2017 skänktes 100 000 kr till Läkare utan gränser, med verksamhet där alla Vårdförbundets professioner finns representerade. Vårdförbundet arbetar även för bättre villkor i arbetslivet på EU nivå och globalt bl.a. genom den europeiska organisationen för offentliganställda, EPSU. EPSU har påverkansarbete exempelvis inom lönefrågor, migration, jämställdhet och solidaritet med utsatta fackliga rörelser.

Verksamhet för studenter

Vårdförbundet Student arbetar för att påverka utbildning och framtida yrkesliv. En av de viktigaste frågorna är höjd kvalitet på den verksamhetsförlagda utbildningen. För andra året i rad sammanställde Vårdförbundet Student VFU-rapporten där studenter från hela landet fick utvärdera kvaliteten på sina respektive VFU-perioder. Rapporten fick bra spridning och resulterade i många goda reflektioner både från högskolorna och Vårdförbundets håll.

Stipendier och priser

Vårdförbundets medlemmar utvecklar och förbättrar den svenska vården. Det uppmuntrar Vårdförbundet genom att dela ut Vårdförbundspriset i samarbete med Folksam. Vårdförbundspriset om totalt 500 000 kr delas ut till en eller flera medlemmar i Vårdförbundet som på ett betydande sätt bidragit inom sitt yrke och därigenom förbättrat vården. Med sin prissumma är det ett av Sveriges största priser inom vårdområdet. Priset delades ut på Vårdgalan som även bjöd på föreläsningar och mingel.

År 2017 var det första året som även pris till Årets Vårdchef delades ut där priset går till en vårdchef som på ett föredömligt sätt utvecklar vårdens ledarskap, och därmed bidrar till att föra medarbetarskapet framåt i sin verksamhet.

Queen Silvia Nursing Award är ett stipendium på 50 000 kronor samt ett speciellt utvecklat praktikprogram för sjuksköterskestudenter med fokus på utmaningar inom vård och omsorg för äldre. Vårdförbundet är partner i priset.

Vårdförbundet delar ut resebidrag vid medverkan på internationell konferens samt till studenter. Under året har drygt 1 miljon kr delats ut i resebidrag till totalt 96 medlemmar och 167 studerandemedlemmar. Det är främst sjuksköterskor som ansökt om bidrag.

Tidningen Vårdfokus

Tidningen Vårdfokus ges ut både som pappers- och webbformat till medlemmar och externa intressenter. Elva nummer ges ut per år och tidningen har en TS-upplaga på 115 300 exemplar. Webbtidningen uppdateras dagligen och har 50 000 besökare en genomsnittlig vecka.

Tidningen innehåller aktuell information, grävande journalistik och reportage med fokus på alla fyra professioner. Vårdfokus reporter Jenny Kallin fick fackförbundspressens pris 2017 för bästa förklarande text för sin artikel om förlossningsskador.

Vårdfokus finns också på Facebook där läsare kan kommentera och debattera artiklar. Visst material, som till exempel en artikel om hot och våld i augusti, har fått stor spridning med över 100 000 interaktioner.

Michelle Wahrolén tillträdde i oktober som ny chefredaktör och ersatte Irene Wanland som gick i pension efter 21 år.

Vårdförbundet Direkt

Vårdförbundet Direkt, Vårdförbundets nationella medlemsservice, ger råd till medlemmar inom arbetsrättsliga frågor, kring medlemskap och profession. Drygt 52 000 medlemskontakter hanterades under år 2017 vilket var en ökning med närmare 3 000 från föregående år. Frågor gällande lön är den mest återkommande frågan och står för 16% av samtliga kontakter.

Fair Union

Vårdförbundet är en Fair Union och har medlemskap i föreningen Fairtrade Sverige. Det innebär ett konkret sätt att arbeta för stärkta mänskliga rättigheter och för ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle. Vårdförbundet driver ett aktivt och systematiskt miljöarbete som till exempel innebär att vi klimatkompenserar resande och analyserar resestatistik i syfte att minska klimatpåverkan samt

utvecklar våra digitala hjälpmedel. Vi ställer även krav på leverantörer vid upphandling och resebeställningar och har utvidgat sortimentet av Fairtradeprodukter. Som del av Fair Union engagemanget bojkottas Nestlé då företaget inte följer WHO:s antagna barnmatskod. Sedan år 2011 är förbundet miljödiplomerat enligt standarden Svensk Miljöbas.

Kansliorganisation

Vårdförbundets kansli ska ge goda förutsättningar att stödja, samordna och utföra insatser inom ramen för kvalitetskriterierna för medlemsstöd, påverkan, demokrati och kollegial mötesplats. Kansliets övergripande uppdrag är att ge förtroendevalda bästa möjliga förutsättningar att leda förbundet för att intentionerna i stadgan, visionen och beslutade mål ska uppnås, samt att verka för högsta möjliga värde i medlemskapet inom ramen för fattade beslut och tillgängliga resurser. Det är även kansliets uppdrag att säkerställa att medlemmar behandlas likvärdigt vid tillämpning av styrdokument som t ex verksamhetsregler. Därutöver svarar kansliet för verksamhetsstöd och ledningsstöd. Kansliorganisationens insatser riktar sig till medlemmar och förtroendevalda i hela landet.

Verksamhetsutveckling

Under året har arbetssätt och verksamhet fortsatt att utvecklas. Som del i arbetet att följa de nya personuppgiftsreglerna har ett stort arbete genomförts i form av en kartläggning av Vårdförbundets processer där personuppgifter hanteras och där ett flertal åtgärds punkter identifierats.

Kongress 2018

Under året har arbetet med förberedelser inför Vårdförbundets kongress som äger rum i Uddevalla i maj 2018 påbörjats. Arbetet med propositioner och planering av kongressen har involverat både förtroendevalda och medarbetare. Namnet på kongressen 2018 är Vi är vården och kongressens ledord är tydlighet, delaktighet, inspiration, öppenhet och samhörighet. Närmare 200 motioner har lämnats vilket är nästan dubbelt så många som till kongressen 2014. På kongressen beslutas vilka motioner som ska bli en del av Vårdförbundets framtida arbete.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Vårdförbundets utvecklingsarbete fortsätter. Kongressen 2018 kommer fatta viktiga beslut om både organisationens och politikens utveckling. Vad beträffar Vårdförbundets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer. Förbundsstyrelsens förslag till disposition av årets resultat är att det tillförs det egna kapitalet.

Nyckeltal

År	2017	2016	2015	2014	2013
Medlemsintäkter (kk)	278 823	278 357	263 545	261 085	258 701
Resultat från verksamheten (kk)	338	-719	-15 959	-12 167	-7 186
Medlemsantal	114 384	113 932	112 915	110 775	110 015
Antalet förtroendevalda	5 104	5 073	5 391	5 232	4 792
Soliditet	90%	90%	90%	90%	89%

Soliditeten visar det justerade egna kapitalet (eget kapital plus obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld) i förhållande till balansomslutningen. År 2013 är omräknat enligt K3.

Förändring eget kapital

	Konflikt- fond	Ändamåls- best. medel	Balanserad vinst	Årets resultat	Summa eget kapital
<i>Enligt fastställd balansräkning 2016--12-31</i>					
Belopp vid årets ingång	216 600	15 800	232 648	13 751	478 799
<i>Årets förändringar av eget kapital</i>					
Disp. av balanserat resultat	8 000		-8 000		
Disp. av ändamålsbestämda medel		-15 800	15 800		
Disp. av föregående års resultat			13 751	-13 751	
Årets resultat				3 630	3 630
Belopp vid årets utgång	224 600	-	254 200	3 630	482 430

Det egna kapitalet har ökat med 3 630 kkr i jämförelse med år 2016, vilket är en följd av årets resultat. Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträdet i december 2017 att återstående av ändamålsbestämda medel som är avsatta ska upplösas och tillföras fritt eget kapital.

Enligt kongressens beslut år 2014 avsätts totalt 200 000 kkr av eget kapital för konfliktfonden. Uppräkning görs årligen motsvarande löneindex, vilket för 2017 beräknats till 3,7% motsvarande 8 000 kkr.

Resultat löpande verksamhet

Resultatet för verksamheten uppgår till 338 kkr vilket är ett förbättring av resultatet med 1 057 kkr jämfört med föregående år. Förändringen hänförs i all väsentlighet till en högre medlemsutveckling vilket påverkar medlemsintäkter och samtidigt minskade kostnader framför allt reklam och PR.

Resultatet efter finansnetto uppgår till 11 202 kkr (28 985 kkr). Resultatet från finansiella poster är 18 840 kkr lägre än föregående år, vilket i huvudsak förklaras av lägre realiserade finansiella vinster.

Intäkter

Verksamhetens intäkter för 2017 uppgår till 287 347 kkr (289 276 kkr), vilket är en minskning med 1 929 kkr jämfört med 2016. Intäktsminskningen märks framför allt bland bidragsintäkter och bland skadestånd betalda till Vårdförbundet.

Medlemsintäkter

Årets medlemsintäkter uppgår till 278 823 kkr (278 357 kkr), vilket är en ökning med 466 kkr. Medlemsutvecklingen har närmast sig målsättningarna.

Kostnader

Kostnaderna för verksamheten uppgick till 287 009 kkr (289 994 kkr), vilket är en minskning med 2 985 kkr jämfört med 2016. Förändringen hänförs i huvudsak till minskade kostnader för PR material, lägre avskrivningar och en minskning av ersättning till förtroendevalda. Antalet förtroendevalda som någon gång under året har fått ersättning för förlorad arbetsförtjänst genom Vårdförbundet uppgick den 31 december till 211 personer, vilket är en ökning med 18 person jämfört med föregående år.

Personalkostnader

Personalkostnaderna har ökat med 1 752 kkr jämfört med föregående år. Lönekostnaderna har ökat

med 2 840 kkr (3,06%) vilket hänförs till generella löneökningar och tillsättning av vakanta och nyinrättade tjänster. Under året har 45 medarbetare börjat och 49 medarbetare slutat. Slutresultatet av löneöversynen gav 2,5 % i snitt.

Vårdförbundets kansliorganisation omfattar 195 anställda, varav 118 är placerade nationellt och 77 anställda är placerade lokalt. Totalt 78 % av de anställda är kvinnor och 22 % män. Medelålder är 49 år.

Avskrivningar

Periodens avskrivningar av anläggningstillgångar är 2 534 kkr (3 782 kkr), vilket är en minskning med 1 248 kkr jämfört med år 2016. Minskningen hänförs till att inventarier är färdigavskrivna och därmed minskade avskrivningar.

Löner och arvoden för förbundsordförande, vice förbundsordförande och kanslichef

Vårdförbundets förbundsordförande Sineva Ribeiro tillträdde vid kongressen 2011, vice förbundsordförande Ann Johansson och Johan Larson tillträdde vid kongressen 2014. Förbundsordförande och vice förbundsordförande har erhållit ersättning och arvoden år 2017 enligt följande:

Månadersättning förbundsordförande	96 865 kr
Månadersättning vice förbundsordförande	50 531 kr
Årsarvode till vice förbundsordförande	44 800 kr

Förbundsordförande och vice förbundsordförande omfattas inte av lagen om anställningsskydd. Enligt anställningsavtal gäller följande villkor:

När ordförande avslutar sitt uppdrag ska hon erhålla 18 månadersättningar i omställningsersättning. I de fall ordförande under tiden hon erhåller månadersättning från Vårdförbundet erhåller inkomst från tjänst eller egen verksamhet ska inkomst avräknas från det belopp som Vårdförbundet betalar ut.

När vice ordförande avslutar sitt uppdrag ska hen erhålla 6 månadersättningar i omställningsersättning. I de fall då vice ordförande erhåller sådan månadersättning från Vårdförbundet och samtidigt erhåller inkomst från tjänst eller egen verksamhet ska sådan inkomst avräknas från det belopp som Vårdförbundet betalar ut.

Kanslichef har en månadslön på 88 080 kr. Kanslichef omfattas inte av lagen om anställningsskydd. Enligt anställningsavtal gäller följande villkor:

Om Vårdförbundet säger upp kanslichefen är avgångsvederlaget 12 månadslöner. Om kanslichefen säger upp sig är omställningsersättningen 6 månadslöner.

Resultatdisposition

Förbundsstyrelsens förslag till disposition av årets resultat är att det tillförs balanserad vinst, inom eget kapital.

Resultaträkning

Belopp i kkr	Not	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Rörelsens intäkter			
Medlemsintäkter	3	278 823	278 357
Erhållna bidrag	4	3 155	3 822
Nettoomsättning	5	3 929	4 603
Övriga intäkter	6	1 440	2 494
Summa intäkter		287 347	289 276
Rörelsens kostnader			
Administrativa kostnader	7,8	-74 563	-72 747
Reklam och PR		-4 050	-8 144
Resor, kurser och konferenser		-29 514	-29 787
Personalkostnader	1	-139 455	-137 703
Ersättning till förtroendevalda	1	-19 724	-20 540
Avgifter och bidrag till andra organisationer		-17 169	-17 292
Avskrivningar	9	-2 534	-3 782
Summa kostnader		-287 009	-289 995
Resultat från verksamheten		338	-719
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper	10	11 163	29 913
Ränteintäkter och liknande resultatposter		604	600
Nedskrivning övriga andelar	15	-794	-794
Räntekostnader och liknande resultatposter		-109	-15
Resultat från finansiella poster		10 864	29 704
Resultat efter finansiella poster		11 202	28 985
Förändring av periodiseringsfond	11	-4 153	-8 835
Resultat före skatt		7 049	20 150
Skatt på årets resultat	2	-3 420	-6 399
Årets resultat		3 630	13 751

Balansräkning

Belopp i kkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	12	15 454	15 973
Inventarier	13	4 964	4 520
		<u>20 418</u>	<u>20 493</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i bostadsrättsföreningar	14	14 419	14 419
Övriga andelar	15	3 970	4 764
Långfristiga värdepappersinnehav	16	509 267	510 421
Långfristiga fordringar		965	1 212
		<u>528 621</u>	<u>530 816</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>549 039</u>	<u>551 309</u>
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordran medlemsavgifter		3 957	4 217
Kundfordringar		1 385	1 443
Övriga fordringar		7 338	2 634
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	5 205	4 483
		<u>17 885</u>	<u>12 777</u>
Kassa och bank		<u>24 192</u>	<u>17 507</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>42 077</u>	<u>30 284</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>591 116</u>	<u>581 593</u>

Balansräkning

Belopp i kkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Ändamålsbestämt kapital</i>			
Konfliktfond		224 600	216 600
Ändamålsbestämda medel		-	15 800
		<u>224 600</u>	<u>232 400</u>
<i>Eget kapital</i>			
Balanserad vinst		254 200	232 648
Årets resultat		3 630	13 751
		<u>257 830</u>	<u>246 399</u>
Summa eget kapital		<u>482 430</u>	<u>478 799</u>
<i>Obeskattade reserver</i>			
Periodiseringsfonder	18	59 755	55 602
		<u>59 755</u>	<u>55 602</u>
<i>Avsättningar</i>			
Trygghetsfond	19	14 640	14 038
		<u>14 640</u>	<u>14 038</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skuld medlemsavgifter		439	436
Leverantörsskulder		13 433	11 275
Övriga skulder		3 011	2 663
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	17 408	18 780
		<u>34 291</u>	<u>33 154</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>591 116</u>	<u>581 593</u>

Kassaflödesanalys

<i>Belopp i kkr</i>	<i>Not</i>	<i>2017-01-01- 2017-12-31</i>	<i>2016-01-01- 2016-12-31</i>
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	22	11 202	28 985
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	22	1 473	-16 378
		12 675	12 607
Betald skatt		-8 447	-8 826
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		4 228	3 781
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning(-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-81	-422
Ökning(+)/Minskning (-) av rörelseskulder		1 138	-9 434
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 285	-6 075
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2 457	-947
Förvärv av finansiella tillgångar		-103 510	-61 415
Avyttring av finansiella tillgångar		107 367	70 374
Kassaflöde från investeringsverksamheten		1 400	8 012
Årets kassaflöde		6 685	1 937
Likvida medel vid årets början	22	17 507	15 570
Likvida medel vid årets slut		24 192	17 507

Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kkr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Bokslutet har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). K3 är huvudregelverket för bokföring.

En ändrad bedömning redovisas med framåtriktad verkan. En rättelse av fel redovisas med retroaktiv verkan, dvs. föregående period räknas om, om felet avsåg tidigare perioder görs rättelse i ingående eget kapital för jämförelseperioden.

Värderingsprinciper

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inkomma.

Skulder

Skulder har värderats individuellt. Ersättning av utbetalning för förtroendeuppdrag periodiseras.

Eget kapital

- Konfliktfond

Konfliktfondens syfte är att trygga genomförandet av en arbetsmarknadskonflikt. Konfliktfondens medel kan användas i anslutning till konflikt efter beslut av förbundsstyrelsen.

- Ändamålsbestämda medel

Inom eget kapital redovisas ändamålsbestämda medel, där förbundsstyrelsen angett ett ändamål som de ska användas till.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som kommer att erhållas. Medlemsintäkter intäktsförs i den period som de avser. Erhållna bidrag som är förenat med krav på motprestation redovisas som intäkt när prestationen utförts. Om bidrag har tagits emot innan villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas bidraget som en skuld. Om prestationen utförts innan bidraget utbetalats, redovisas bidraget som en fordran.

Nettoomsättning avser annonsintäkter tidningen Vårdfokus, som intäktsförs i den period som annons är publicerad i.

Pensionsersättning till anställda

Förbundet har pensionsplaner som är både förmånsbestämda och avgiftsbestämda. Då förbundet för de förmånsbestämda planerna har valt att tillämpa de förenklingsregler som finns i BFNR 2012:1 redovisas samtliga pensioner som avgiftsbestämda. Det innebär att samtliga pensionspremier kostnadsförs i resultaträkningen. Eventuellt obetald premie redovisas som skuld.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt på Vårdförbundets inkomstskattepliktiga verksamheter. I förbundet särredovisas inte uppskjuten skatt som är hänförlig till obeskattade reserver.

Leasing

Leasingavtal har klassificerats som operationella leasingavtal och redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med BFNR 2012:1. Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Räntebärande finansiella tillgångar

värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Vid värdering till lägsta värdets princip respektive vid bedömning av nedskrivningsbehov anses förbundets finansiella instrument som innehas för riskspridning ingå i en värdepappersportfölj och värderas därför som en post. Nedskrivning av värdepappersportföljen sker således endast om hela portföljens marknadsvärde understiger bokfört värde.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivning av anläggningstillgångar sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningen redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Beloppsgränsen för vad som anses som anläggnings- respektive förbrukningsinventarier är ½ basbelopp vilket år 2017 motsvarar 22 400 kr. För IT-inventarier tillämpas 3-års avskrivningstid, för inventarier som möbler tillämpas 5-års avskrivningstid.

Följande avskrivningstider har tillämpats för fastigheten:

Anläggningstillgångar	Avskrivningstid
Materiella anläggningstillgångar:	
-Stomme och garage	85 år
-Tak	30 år
-Fasad och brandtrappa	30 år
-Fönster	25 år
-Hiss	20 år
-Ventilation	20 år
-Värme / radiatorer	25 år
-Kablage	30 år
-Inre ytskikt	10 år
-Kök	20 år
-Vitvaror	5 år
-Toaletter/ VA	30 år

Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar

Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens värde till det lägsta av återanskaffningsvärdet och återvinningsvärdet (sk förlustvärdet). Tillgången skrivs endast ned om förlustvärdet är lägre än tillgångens redovisade värde.

Enligt Bokföringsnämndens vägledning (K3) avseende materiella anläggningstillgångar, ska anläggningstillgångar fördelas i komponenter om skillnaden i förbrukningen av den materiella anläggningstillgången är betydande. Så gäller för Vårdförbundets egen fastighet där ett flertal betydande komponenter såsom stomme, stammar, fasad, tak och liknande behöver särskiljas. Identifiering av komponenter och fastställande av nyttjandeperiod har utgått ifrån en bedömning av hur länge en komponent anses bidra till verksamheten i fastigheten. Utgångspunkten i värdering är en bedömning av de olika komponenternas beskaffenhet och resterande nyttjandeperiod.

Noter

Not 1 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2017	2016
med placering hos centrala kansliet i Stockholm	118	113
varav kvinnor	78%	76%
varav män	22%	24%
med placering hos kansliet lokalt, 21 olika orter	77	77
varav kvinnor	79%	81%
varav män	21%	19%
Summa	195	190
varav kvinnor	78%	78%
varav män	22%	22%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2017	2016
Förbundsstyrelse	3 710	3 512
Anställda	91 900	89 258
Summa	95 610	92 770
Sociala kostnader	45 273	44 527
varav pensionskostnader	11 130	11 067
varav pensionskostnader avseende förbundsstyrelse och kanslichef	819	802

Not 2 Skatt på årets resultat

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Periodens skattekostnad	3 343	6 398
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	77	1
Total redovisad skattekostnad	3 420	6 399

Periodens skattekostnad

Då väsentlig del av Vårdförbundets verksamhet ej är skattepliktig redogör noten för redovisad skatt med utgångspunkt från förbundets skattepliktiga verksamhet och resultat.
Den skattepliktiga verksamhet omfattar i stort avkastningar på kapital, annonsering i Vårdfokus och fastigheten Islandet.

	2017	2016
Skattepliktigt resultat	15 198	29 081
Skatt på redovisat resultat	3 343	6 398
Näringsverksamhet	3 655	7 775
Förändringar i avsättningar till periodiseringsfonder	-914	-1 944
Ränta periodiseringsfonder	44	48
Fondskatt	558	519
Årets beräknade skatt	3 343	6 398

Not 3 Medlemsintäkter

Medlemsintäkter fördelade per medlemsgrupp

	2017	2016
Yrkesverksamma medlemmar	274 157	274 120
Studerandemedlemmar	532	501
Pensionärsmedlemmar	4 134	3 736
	278 823	278 357

Det totala antalet medlemmar vid årsskiftet uppgick till 114 384 personer. Antalet medlemmar ökade under år 2017 med 452 personer vilket motsvarar en ökning med 0,4 procent. Motsvarande siffra för 2016 var en minskning med 0,9 procent.

Ökningen sker inom gruppen pensionärer och ej yrkesverksamma som har ökat med 634.

Yrkesverksamma medlemmar har ökat med 203 och uppgår per årsskiftet till 91 312 (91 109) personer. Antalet studerandemedlemmar minskade från 11 025 till 10 640 vilket är en minskning med 385 medlemmar.

Not 4 Erhållna bidrag

	2017	2016
Offentliga bidrag		
Sida - internationellt samarbete	632	599
Bidrag Regionala skyddsombud (RSO), Arbetsmiljöverket via TCO	1 488	1 892
Socialstyrelsen	400	450
Privata bidrag		
PTK	345	334
AEA	95	95
Övrigt	195	452
Summa	3 155	3 822

Not 5 Nettoomsättning

	2017	2016
<i>Intäkter per väsentligt intäktsslag</i>		
Annonsintäkter	3 929	4 603
Summa	3 929	4 603

Not 6 Övriga intäkter

	2017	2016
<i>Intäkter per väsentligt intäktsslag</i>		
Försäljning av tjänster	535	450
PR-material och böcker	54	80
Prenumerationstjänster	76	77
Skadestånd	719	1 844
Övrigt	56	8
Summa	1 440	2 459

Not 7 Administrativa kostnader

	2017	2016
Hyreskostnader inkl garage	14 329	13 760
Övriga fastighetskostnader	3 625	3 525
Förbrukningsartiklar och inventarier	1 644	1 950
Köp av tjänster mm	20 315	20 461
Telefon, mobil och IT	15 984	12 969
Tryck och distribution	11 457	11 822
Övrigt	7 209	8 260
Summa	74 563	72 747

Not 8 Leasing och hyresavtal

Årets kostnader samt resterande avtalsbundna kostnader fördelade efter återstående avtalstid.

	2017	2016
Leasingavgifter tjänsteavtal avseende kontorsutrustning	1 443	1 245
Avtalstid < 1år	129	105
Avtalstid 1- 5 år	2 600	3 654
Lokalhyra för hyrda verksamhetslokaler	11 819	11 599
Avtalstid < 1år	11 735	11 718
Avtalstid 1- 5 år	16 262	21 257

Not 9 Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar

	2017	2016
Byggnader och mark	874	943
Nedlagda kostnader på annans fastighet	-	8
Inventarier	1 660	2 831
Summa	2 534	3 782

Not 10 Resultat från värdepapper och fordringar

	2017	2016
Utdelning	8 706	7 917
Realisationsvinst	2 457	21 996
Summa	11 163	29 913

Not 11 Förändring av periodiseringsfond

	2017	2016
Årets avsättning	-4 153	-8 835
Summa	-4 153	-8 835

Not 12 Byggnader och mark

	2017	2016
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	18 564	18 493
-Nyanskaffningar	355	71
	<u>18 919</u>	<u>18 564</u>
Akkumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-2 591	-1 639
-Årets avskrivning enligt plan	-874	-952
	<u>-3 465</u>	<u>-2 591</u>
Redovisat värde vid årets slut	15 454	15 973
Taxeringsvärde byggnader:	41 000	41 000
Taxeringsvärde mark:	33 000	33 000
	<u>74 000</u>	<u>74 000</u>

Sedan 1977 äger Vårdförbundet byggnad och mark i Stockholm, fastigheten Islandet 14 med adress Adolf Fredriks Kyrkogata 11. Fastigheten används i ändamålsverksamheten. Fastigheten är fullvärdeförsäkrad.

Not 13 Inventarier

	2017	2016
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	34 107	33 232
-Nyanskaffningar	2 103	875
-Avyttringar och utrangeringar	-8 402	-
	<u>27 808</u>	<u>34 107</u>
Akkumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-29 587	-26 757
-Avyttringar och utrangeringar	8 402	-
-Årets avskrivning enligt plan enligt anskaffningsvärden	-1 659	-2 830
	<u>-22 844</u>	<u>-29 587</u>
Redovisat värde vid årets slut	4 964	4 520

Utrangering av inventarier är gjort efter utförd inventering 2017.

Not 14 Andelar i bostadsrättsföreningar

	2017-12-31	2016-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	14 419	14 419
Redovisat värde vid årets slut	14 419	14 419

Vårdförbundet äger sex bostadsrätter i Stockholms innerstad. Lägenheterna används i verksamheten. Innehavet är motiverat utifrån verksamhetens behov och inte som kapitalplacering. Lägenheterna används i första hand av förtroendevalda om dessa inte bor i Stockholm. Förtroendevald disponerar lägenhet i sitt uppdrag. Att erbjuda tillgång till lägenhet ger bra förutsättningar för alla oavsett geografisk eller ekonomisk situation att kunna väljas för ett förtroendeuppdrag med placering i Stockholm. I andra hand används lägenheterna av anställda som arbetar men inte bor i Stockholm, som har behov av boende i uppdraget. Fri bostad är en förmån som beskattas enligt Skatteverkets gällande regler. Användandet har reglerats i en lägenhetspolicy under år 2016.

Not 15 Övriga andelar

	2017-12-31	2016-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	4 764	5 558
-Nedskrivning	-794	-794
Redovisat värde vid årets slut	3 970	4 764

Specifikation av övriga andelar

TCO-förbunden startade gemensamt en tankesmedja under år 2015. Vårdförbundet är en av femton delägare. Bolaget Futurion AB's målsättning är att tankesmedjan ska ha en ledande roll i den svenska samhällsdebatten och idéutvecklingen i frågor som rör tjänstemännens framtida utmaningar på arbetsmarknaden.

Vårdförbundet är delägare i kursgården Bergendal Meetings i Sollentuna. TCO är majoritetsägare.

Innehav	Antal andelar i %	Redovisat värde
559008-4967, Futurion AB	7,3	3 970
714800-1899, Bergendal Meetings Ekonomisk förening	0,1	-

Not 16 Långfristiga värdepappersinnehav

	2017	2016
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	510 421	497 254
-Tillkommande tillgångar	103 510	61 415
- Avgående tillgångar	-104 664	-48 248
Redovisat värde vid årets slut	509 267	510 421

Noterade andelar

	Redovisat värde	Marknadsvärde
Börsnoterade aktier	67	1 913
Aktiefonder	163 541	388 659
Blandfonder	132 062	161 854
Ränteplaceringar	213 597	218 290
	509 267	770 716

En placeringspolicy anger ramarna för kapitalförvaltningen. I delegationsordning och policy regleras organisation och ansvar kring förvaltning, målsättning för avkastning, risk samt tillåtna tillgångsslag. Ett förvaltningsråd ansvarar för att placeringspolicyn följs och har kontroll över den löpande kapitalförvaltningen. Under året har placeringspolicyn fastställts av förbundsstyrelsen.

Marknadsvärdet på finansiella placeringar har under året ökat med 10,6 % (4,3%), avkastningsmålet för år 2017 var 2,9 % och jämförelseindex var 5,3 %. Marknadsvärdet på finansiella placeringar uppgår 2017-12-31 till 770 716 kkr (724 436 kkr) att jämföra med det bokförda värdet 509 267 kkr (510 238 kkr). De aktierelaterade placeringarna ökade i värde med 9 % (8 %). Övervärdet i aktier och fonder uppgår vid årsskiftet till 261 450 kkr (214 198 kkr).

Kapitalförvaltningen utvärderas med rullande treårsavkastning, vilken var 7,4 % per 2017-12-31.

De finansiella placeringarna är per bokslutsdatum fördelade till 43 procent i räntebärande, 52 procent i aktierelaterade samt 5 procent i alternativa investeringar.

Not 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017	2016
Förutbetalda hyror	2 950	2 974
Upplupna räntor	240	53
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 015	1 456
	5 205	4 483

Not 18 Periodiseringsfonder

	2017	2016
Periodiseringsfond, avsatt vid beskattningsår 2012	10 715	10 715
Periodiseringsfond, avsatt vid beskattningsår 2013	11 351	11 351
Periodiseringsfond, avsatt vid beskattningsår 2014	11 699	11 699
Periodiseringsfond, avsatt vid beskattningsår 2015	13 002	13 002
Periodiseringsfond, avsatt vid beskattningsår 2016	8 835	8 835
Periodiseringsfond, avsatt vid beskattningsår 2017	4 153	-
	59 755	55 602

Av periodiseringsfonder utgör 13 146 kkr (12 232 kkr) latent skatt.

Not 19 Trygghetsfond

	2017	2016
Avsättning vid årets ingång	14 038	12 995
Årets avsättning	602	1 043
	14 640	14 038

Avsättning att användas för olika anpassningsåtgärder för medarbetare som kan vara aktuella exempelvis vid omorganisation och flytt av verksamhet.

Trygghetsfondens styrelse beslutar om i anspråkstagande av fonderade medel. Styrelsen består av två arbetsgivarrepresentanter samt styrelseledamöter från de fackliga klubbarna.

Not 20 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017	2016
Upplupna arbetsgivaravgifter	2 691	2 653
Upplupen semesterlön med arbetsgivaravgifter	11 400	13 473
LO-TCO rättsskydd	150	247
Övriga interimsskulder	3 167	2 407
	17 408	18 780

Not 21 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2017	2016
<i>Ställda säkerheter</i>	-	-
Summa	-	-
<i>Eventalförpliktelser</i>		
Garantiåtaganden TCO-förbundens borgensring	-	45 094
Summa	-	45 094

TCO styrelse beslutade den 3 april 2017 att avskaffa den borgensring som funnits mellan TCOs förbund sedan lång tid tillbaka.

Not 22 Upplysningar till kassaflödesanalys

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar och nedskrivningar	3 328	4 576
Rearesultat avyttring av finansiella anläggningstillgångar	-2 457	-21 996
Överföring till trygghetsfonden	602	1 042
	1 473	-16 378
 Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen utdelning	8 705	7 917
Erhållen ränta	605	547
Erlagd ränta	109	15
	9 419	8 479
 Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa medel	6	5
Banktillgodohavanden	24 186	17 502
	24 192	17 507

Underskrifter

Stockholm den 14 mars 2018

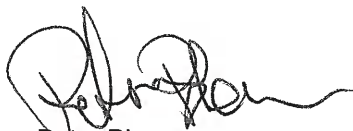
Sineva Ribeiro
Styrelseordförande

Ann Johansson
Vice ordförande

Johan Larson
Vice ordförande

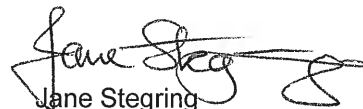
Peter Blom

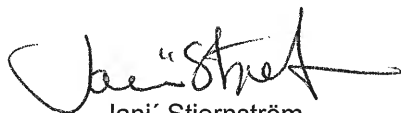
Ragnhild Karlsson

Susi Nilsson

Jane Stegring

Jani Stjernström

Annika Wählin

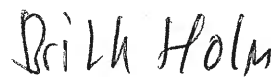
Vår revisionsberättelse har avgivits den 14 mars 2018

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor
KPMG

Heléne Esping
Förtroendevald revisor

Brith Holm
Förtroendevald revisor

Katarina Kullenberg Åke
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till kongressen i Vårdförbundet, org. nr 802001-5239

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Vårdförbundet för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upp- lyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka för- mågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om sty- relsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten el- ler inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Au- diting (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säker- het, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt om- döme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisi- onen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som be- ror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig inform- ation eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omstän- digheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den in- terna kontrollen.

— utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som an- vänds och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovis- ningen och tillhörande upplysningar.

— drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovis- ningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osä- kerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplys- ningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

— utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag iden- tifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säker- het om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Vårdförbundet för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att kongressen disponerar vinsten enligt det presenterade förslaget och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust samt förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisors bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

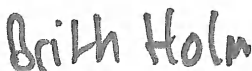
Stockholm den 14 mars 2018

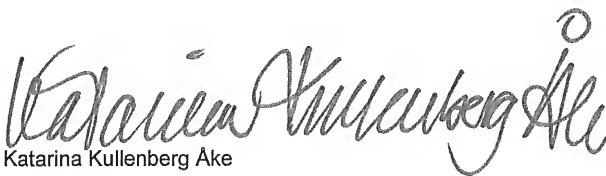
Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Helen Esping
Förtroendevald revisor

Brith Holm
Förtroendevald revisor

Katarina Kullenberg Åke
Förtroendevald revisor